

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 029460 22 Кж 5
Бања Лука, 27.06.2022. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Горјане Попадић, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужених М.В., Л.Б., Ф.Б., Г.Ђ., С.М., А.М., П.М. и В.З., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске, оптуженог М.В., С.М. и А.М. и кривичног дјела омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног законика Републике Српске, а оптужених Л.Б. и Ф.Б. и кривичног дјела омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о жалбама бранилаца оптуженог М.В., адвоката Р.Ђ. из Б.Л. и адвоката В.П. из Б.Л., изјављеним против рјешења Округног суда у Бањој Луци број 11 0 К 029460 22 К од 10.06.2022. године, у сједници вијећа одржаној дана 27.06.2022. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Одбијају се, као неосноване, жалбе бранилаца оптуженог М.В., изјављене против рјешења Округног суда у Бањој Луци број 11 0 К 029460 22 К од 10.06.2022. године.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаним рјешењем Округног суда у Бањој Луци број 11 0 К 029460 22 К од 10.06.2022. године, утврђено је да нису престали разлози за притвор против оптужених М.В. и Л.Б., који се потврђеном оптужницом Округног јавног тужилаштва у Бањој Луци број Т13 0 КТ 0059163 21 од 28.3.2022. године терете због основане сумње да су учинили кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број: 64/17, 15/21, у даљем тексту: КЗ РС), оптужени М.В. и кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, а оптужени Л.Б. и кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 1. истог закона, тако да притвор по том рјешењу може трајати до изрицања првостепене пресуде, а најдуже двије године од потврђивања оптужнице, уз обавезну контролу оправданости притвора по истеку свака два мјесеца од дана доношења посљедњег рјешења о притвору.

То рјешење донесено је у поступку контроле оправданости притвора која се врши по истеку два мјесеца од дана доношења посљедњег рјешења о притвору и то у односу на оптуженог М.В. притвор је продужен из посебног притворског разлога садржаног у одредби члана 197. став 1. тачка в) Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 53/12, 91/17, 66/18 и 15/21, у даљем тексту: ЗКП РС), а у односу на оптуженог Луку Брковића из члана 197. став 1. тачка а) ЗКП РС.

Против наведеног рјешења жалбе су, благовремено, изјавили браниоци оптуженог М.В., адвокат Р.Ћ. из Б.Л. и адвокат В.П. из Б.Л.

Бранилац оптуженог М.В., адвокат Р.Ћ. из Б.Л., жалбу је изјавио због битних повреда одредаба кривичног поступка, тврдњом да се побијано рјешење заснива на незаконитим доказима, па с тим у вези, оспорава и постојање основане сумње као општег законског услова за продужење притвора. Оспоравајући постојање посебног притворског разлога у виду итерацијске опасности, истиче да вишеструка осуђиваност није доказ да ће његов брањеник поновити кривично дјело, већ се тај закључак може извести само на основу конкретних доказа, који су, у побијаном рјешењу, по ставу ове жалбе, изостали. Предлаже да се побијано рјешење укине и оптужени пусти на слободу, или да се преиначи и оптуженом изрекну мјере забране из члана 185. став 1. тачке в) и г) ЗКП РС.

Бранилац оптуженог М.В., адвокат В.П. из Б.Л., жалбу је изјавила из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијано рјешење преиначи и овај оптужени пусти да се брани са слободе. Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка, истиче да је првостепени суд побијаним рјешењем грубо прекршио претпоставку невиности тиме што је на страни 2 тог рјешења употребијена синтагма „јасно произилази“, затим „да су оптужени починили кривична дјела“, те „утврђено је“, приликом описивања постојања основане сумње да су оптужени учинили кривична дјела за која се терете потврђеном оптужницом. Осим тога, ова жалба истиче да је побијано рјешење донијело претресно вијеће, које не би требало, бар у овој фази поступка, имати приступ доказима и бити контаминирано доказима предложеним уз оптужницу. Сматра да из доказа не произилази основана сумња да је овај оптужени починио кривична дјела за која се терети. Оспоравајући постојање посебног притворског разлога из члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС, наглашава да се њен брањеник терети само за своју прошлост, односно за низ кривичних дјела које је извршио у младости, те истиче да је истоврсно кривично дјело, оптужени починио прије више од 17 година.

Разматрајући спис, побијано рјешење и жалбе, одлучено је као у изреци овог рјешења из сљедећих разлога:

Прије свега, нису основани приговори из жалбе браниоца оптуженог М.В., адвоката Р.Ћ., изнесени у правцу оспоравања постојања основане сумње као општег законског услова за продужење притвора. Истицањем да се закључак о постојању основане сумње из побијаног рјешења заснива на незаконитим доказима и то на наредбама о одређивању и продужењу посебних истражних радњи, службеним забиљешкама полицијских органа, те записницима о саслушању свједока из истраге, овом жалбом се указује на битну повреду

одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП РС, те у вези с тим, доводи у питање основаност закључка о постојању општег услова за продужење притвора из члана 197. став 1. ЗКП РС. Међутим, по мишљењу овог суда, питање законитости доказа предложених уз потврђену оптужницу у којој је садржан приједлог за продужење притвора, а на којима је заснован закључак о постојању основане сумње да су оптужени учинили предметна кривична дјела, не може бити предмет преиспитивања у фази одлучивања о контроли оправданости притвора (као мјери за обезбјеђење присуства оптужених и успјешно вођење кривичног поступка), јер коначан одговор на то питање може дати суд након окончаног главног претреса, односно приликом изрицања пресуде, цијенећи сваки доказ појединачно и у вези са осталим доказима.

Без основа су и приговори браниоца адвоката В.П. који се односе на повреду одредаба кривичног поступка, у виду нарушавања претпоставке невиности оптуженог М.В., а у вези са употребом синтагме „из наведених доказа јасно произлази“ у побијаном рјешењу, и то приликом образлагања постојања основане сумње да су оптужени М.В. и Л.Б. учинили кривична дјела за која се терете потврђеном оптужницом. Наиме, првостепени суд започиње образлагање свог закључка о постојању општег услова из члана 197. став 1. ЗКП РС, тиме што, на страни 2, трећи пасус побијаног рјешења, констатује: „Основана сумња, као општи услов за продужење притвора и даље постоји“, затим се у истом пасусу наводи: „Постојање основане сумње као општег услова за продужење притвора да су оптужени починили предметна кривична дјела, засновано је на записницима о сасушању свједока, те материјалним доказима поближе наведеним у оптужници“. Након оваквог уводног објашњења, првостепени суд се у даљем току образлагања несумњиво креће у оквиру стандарда основане сумње, па се и употребијелена синтагма „јасно произлази“ има тумачити једино у контексту тог општег услова за продужење притвора из члана 197. став 1. ЗКП РС. Имајући у виду наведено, по оцјени овог суда, на описани начин не прејудицира се коначни исход кривичног поступка против оптужених, нити наведено поступање доводи у питање претпоставку невиности коју они уживају све до правоснажности пресуде, укључујући и фазу одлучивања о контроли притвора, без обзира да ли је ту контролу вршило претресно или ванпретресно вијеће првостепеног суда.

Без основа су и аргументи из жалби бранилаца оптуженог, којима се оспорава правилност и ваљаност разлога датих у побијаном рјешењу за постојање основане сумње да је оптужени М.В., починио кривична дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС и омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези са ставом 1. истог закона, за која кривична дјела се терети потврђеном оптужницом.

Наиме, првостепени суд се у образложењу побијаног рјешења позива на рјешење тог суда о продужењу притвора након потврђивања оптужнице, у којем је детаљно образложено постојање основане сумње, те је и само извршило оцјену појединих битних доказа достављених уз оптужницу, појединачно, те их је довело у међусобну везу, па је на основу истих утврдило постојање основане сумње да је оптужени М.В. починио кривично дјело неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 3. у вези са ставом 2. и 1. КЗ РС, и то кроз оцјену исказа поименично наведених свједока, који у својим исказима прецизно наводе мјесто, вријеме и оптужене који су им давали на уживање опојну

дрогу. Тако су оцјењени и искази осумњичених П.М., В.З. и С.М., који потврђују везу између поименично одређених оптужених, па и оптуженог В., у неовлаштенем промету опојне дроге (марихуане и кокаина). Такође је дата оцјена доказа прибављених спровођењем посебних истражних радњи из члана 234. став 2. тачке а) и г) ЗКП РС, те исказа поименично наведених свједока (З.Н., Б.Ј., Д.Д., Н.П., С.М., Н.К., Л.М., В.Ч., Д.П., Н.Х., Ђ.Г., С.Т.), као крајњих купаца и корисника опојне дроге, који су детаљно описали начин и договор са индивидуално одређеним оптуженим у вези са куповином опојне дроге, прецизирајући врсту (хероин и марихуана), количину и новчане износе за које су дрогу куповали, те материјалних доказа и то привремено одузетих предмета (опојне дроге, дробилица, дигиталне ваге за прецизно мјерење). Дакле, побијано рјешење је кроз анализу садржаја исказа поименично наведених свједока, који су у својим исказима прецизирали мјесто, вријеме и оптужене који су им давали на уживање опојну дрогу, правилно утврдило постојање основане сумње и да је оптужени М.В. починио кривично дјело омогућавање уживања опојних дрога из члана 208. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

Исто тако, приговорима жалби бранилаца оптуженог М.В. се не може оспорити правилност чињеничне основе побијаног рјешења, у погледу постојања посебног притворског разлога из члана 197. став 1 тачка в) ЗКП РС, јер је за успостављени притворски разлог, дато у побијаном рјешењу детаљно и ваљано образложење, које овај суд прихвата, у цјелости.

Наиме, правилно је првостепени суд цијенио чињеницу да је оптужени Вуковић вишеструки повратник у извршењу кривичних дјела (укупно 16 осуда), те да је раније осуђиван и за истоврсно кривично дјело и да осуде за раније учињена кривична дјела нису постигле сврху специјалне превенције, као и да начин извршења кривичног дјела из потврђене оптужнице представљају нарочите околности које оправдавају бојазан да ће оптужени В. уколико би био пуштен да се брани са слободе, могао поновити исто или слично кривично дјело. Осим тога, правилно се побијаним рјешењем ова околност доводи у везу са осталим околностима, укључујући његово имовно стање и незапосленост, што у својој укупности, а у контексту природе кривичних дјела за чије се почињење основано сумњичи, оправдава бојазан да ће овај оптужени боравком на слободи поновити кривично дјело, из чега слиједи закључак да у конкретном случају и даље егзистира посебни притворски разлог из члана 197. став 1. тачка в) ЗКП РС.

Утврђујући да је неопходно да се против оптуженог притвор продужи, тиме је у побијаном рјешењу дато образложење за став одбране о примјени мјера забрана, ради чега су без основа жалбени приговори којима се оспорава правилност чињеничне основе побијаног рјешења и у том правцу могућности за изрицање мјера забрана из одредбе члана 184. и 185. ЗКП РС.

На основу наведеног, а примјеном члана 337. став 3. ЗКП РС, одлучено је као у изреци овог рјешења.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Биљана Аћић